

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z wniosku J. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 26 listopada 2013 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 15 marca 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

umarza postępowanie kasacyjne.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. - wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] z dnia 15 marca 2013 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie prawa materialnego art. 190 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż z uwagi na niekonstytucyjność danego przepisu, w tym przypadku art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych ustaw (Dz.U. Nr 257, poz. 1726) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.), w zakresie wskazanym w orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego z

dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt. K 2/12, nie może mieć on zastosowania w niniejszej sprawie, a w związku z tym musi być pominięty przy jej rozstrzygnięciu, podczas gdy zgodnie z art. 190 ust. 3 Konstytucji, jeżeli Trybunał, nie postanowił inaczej, to jego orzeczenie niekonstytucyjności normy prawnej wywołuje skutki na przyszłość (*ex nunc*); art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 3 k.c. przejawiające się w naruszeniu fundamentalnej zasady niedziałania prawa wstecz (*lex retro non agit*) jako podstawy funkcjonowania demokratycznego porządku prawnego, przez uznanie, pomimo braku wyraźnego wskazania w treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego, iż orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego stosuje się z mocą wsteczną, co narusza wynikające z zasady demokratycznego państwa prawnego zasady: pewności prawa, zaufania obywateli do państwa niedziałania prawa wstecz, a także naruszenie prawa procesowego, tj. art. 316 § 1 k.p.c., przez jego niewłaściwe zastosowanie mające niewątpliwie wpływ na wynik postępowania, a polegające na przyjęciu, iż stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy, tj. ogłoszenie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt K 2/12, daje niczym nieuzasadnioną możliwość przyjęcia, iż art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych ustaw, w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w zakresie wskazanym w orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego, musi być pominięty przy rozstrzygnięciu sprawy od daty jego wejścia w życie, podczas gdy zgodnie z art. 190 ust. 3 Konstytucji, jeżeli Trybunał Konstytucyjny nie postanowił inaczej, to jego orzeczenie o niekonstytucyjności normy prawnej wywołuje skutki na przyszłość (*ex nunc*).

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, „albowiem w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości w praktyce przy ich stosowaniu, których realizacja zgodnie z interpretacją Sądu Najwyższego narazi budżet państwa na znaczne nakłady finansowe. Pozwany musi mieć pewność co do intencji Trybunału dotyczących realizacji spornego orzeczenia i przewidywanych na przyszłość skutków takiej wykładni”. Wskazano także, że „skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem nie sposób odmówić racji stanowisku, iż ze względu na charakter pytania prawnego czy skargi konstytucyjnej, uznanie przepisu przez

Trybunał za niezgodny z Konstytucją wywołuje zawsze skutek prawny z dniem ogłoszenia wyroku - w odniesieniu do konkretnych postępowań (związanych z pytaniem i skargą), chyba że sam Trybunał odroczy termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego”.

Wedle skarżącego, skarga kasacyjna jest także oczywiście uzasadniona, bowiem uznanie przez Trybunał Konstytucyjny przepisu za niezgodny z Konstytucją wywołuje zawsze skutek z dniem ogłoszenia wyroku, chyba że sam Trybunał odroczy termin utraty mocy tego przepisu.

Pismem z dnia 10 października 2013 r. organ rentowy cofnął skargę kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Cofnięcie skargi kasacyjnej jest dopuszczalne i prawnie skuteczne. Oznacza ono rezygnację strony wnoszącej ten środek odwoławczy z rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd Najwyższy.

Kodeks postępowania cywilnego nie zawiera przepisu przewidującego rozstrzygnięcie na wypadek cofnięcia skargi kasacyjnej, lecz art. 398²¹ k.p.c. odsyła do odpowiedniego stosowania przepisów o apelacji. Według art. 391 § 2 k.p.c., w razie cofnięcia apelacji sąd drugiej instancji umarza postępowanie apelacyjne i orzeka o kosztach jak przy cofnięciu pozwu. Kierując się treścią art. 398²¹ k.p.c. należy stwierdzić, że w sprawach cywilnych wobec braku szczególnej regulacji - do cofnięcia skargi kasacyjnej stosuje się odpowiednio art. 391 § 2 k.p.c., co oznacza, że w razie takiego cofnięcia Sąd Najwyższy obligatoryjnie umarza postępowanie kasacyjne i orzeka, jak przy cofnięciu pozwu (por. np. postanowienia: z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 13/08, LEX nr 646318; z dnia 17 października 2008 r., I CSK 552/07, LEX nr 494147).

Wyjątek od tej zasady jest przewidziany w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. W tych sprawach dopuszczalność cofnięcia apelacji określa treść art. 469 k.p.c. wraz - z odpowiednio stosowanym - art. 203 § 4 k.p.c. Stosownie do art. 469 k.p.c. - sąd uzna zawarcie ugody, cofnięcie pozwu, sprzeciwu lub środka odwoławczego oraz zrzeczenie się lub ograniczenie

roszczenia za niedopuszczalne także wówczas, gdyby czynność ta naruszała słuszny interes pracownika lub ubezpieczonego (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 24 marca 2011 r., I UK 385/10, LEX nr 811836 oraz z dnia 4 lutego 2011 r., I UK 366/10, LEX nr 794784).

W okolicznościach sprawy cofnięcie skargi kasacyjnej nie budzi zastrzeżeń w świetle przywołanych przepisów.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 391 § 2 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.